

Praha 7 má lávku Pavla Jurkoviče a novou cestu na vlak a do Stromovky

13.12.2025 - | Městská část Praha 7

Lávka vedoucí nad kolejemi u nové vlakové zastávky Praha-Výstaviště byla v sobotu 13. prosince 2025 pojmenována po čestném občanovi Prahy 7, hudebním pedagogovi Pavlu Jurkoviči. Zároveň byl v předběžném režimu otevřen i nový průchod z ulice U Studánky směrem ke Stromovce a vlakové zastávce.

Pojmenování lávky, kterou letos v létě otevřela Správa železnic v rámci projektu modernizace trati Bubny-Výstaviště, iniciovala Společnost Pavla Jurkoviče ve spolupráci s MČ Praha 7. Pavel Jurkovič byl významný zpěvák, skladatel, hudební pedagog a čestný občan Prahy 7, který v letech 1977 - 1996 působil na FZŠ Umělecká, kde založil třídy s rozšířenou hudební výchovou.

V návaznosti na otevření lávky Praha 7 pracuje na vybudování zcela nového pěšího propojení ulice U Studánky se Stromovkou a nástupištěm železniční zastávky. Trasování této nové uličky vychází z průběhu dosavadní areálové komunikace vedoucí mezi základní a mateřskou školou, jen je mírně upraveno tak, aby přirozeně navazovalo na obě historické budovy.

Povrchy jsou již dokončené, proto je možné průchod nyní otevřít veřejnosti v režimu předběžného užívání. Upozorňujeme, že zde nadále probíhají stavební práce. Prosíme , buďte při pohybu průchodem opatrní a dbejte pokynů stavby. Děkuje za pochopení.

© OpenStreetMap contributors

Úpravy veřejného prostoru, oplocení a dalších prvků zde budou nadále pokračovat. U FZŠ Umělecká zároveň probíhá revitalizace dětského hřiště, které bude k dispozici i pro veřejnost. Dokončení všech prací se předpokládá na jaře příštího roku.

Pavel Jurkovič

hudební skladatel, instrumentalista, zpěvák a pedagog

** 18. 8. 1933 Starý Poddvorov*

† 4. 2. 2015 Praha

Pavel Jurkovič se narodil v srpnu 1933 v obci Starý Poddvorov na slováckém Podluží. Vyrůstal s matkou Teklou (1905–98), otcem Janem (1906–68) a sourozenci Jenovefou (*1930) a Josefem (1941–2003). Otec Jurkovič pracoval v rodinném hospodářství, později v dělnické profesi. Matka Tekla vypomáhala otci, byla skutečnou autoritou a hlavou rodiny. Dětství Pavla bylo ovlivněno rodným regionem, místním slováckým folklórem a udržováním lidových zvyků, spojených často s hudebními produkcemi, kterých se již od útlého věku přirozeně zúčastňoval. V osmi letech začal hrát na housle u bývalého vojenského kapelníka v Dolních Bojanovicích. Za svou první učitelku hudby však Pavel Jurkovič považuje svou matku, dobrou zpěvačku, která svým přirozeným zpěvem ovlivnila hudebnost svých dětí.

V roce 1945 místní kaplan doporučil Pavla Jurkoviče ke studiu v pražském chlapeckém sboru Schola cantorum. Soubor založil v roce 1939 legendární sbormistr Miroslav Venhoda (1915–87). Těžiště aktivit souboru spočívalo v provádění liturgické hudby v mnoha pražských kostelích, mladým zpěvákům se zde ovšem dostávalo i teoretického a dalšího praktického hudebního vzdělávání.

Jurkovič byl do sboru přijat a v září 1945 se jako dvanáctiletý kluk přestěhoval do Prahy. Současně nastoupil do tercie Benešova gymnázia v Dejvicích. V prvním roce v Praze pobýval Pavel v břevnovském klášteře, kde se prakticky seznámil s gregoriánským chorálem, který pak denně v ranním čase provozoval. Rok poté, co byl osloven, aby zůstal členem benediktinského konventu, odešel do Scholy cantorum, kam stejně původně mířil. Soubor často koncertoval i mimo Prahu. Součástí koncertů bývaly kromě jiného inscenace světských či náboženských lidových her. V jedné z těchto her, ve středověké latinské Hře o třech Mariích byl roku 1947 chlapecký hlas Pavla Jurkoviče v roli anděla poprvé zaznamenán na gramofonové desce. Aktivita Scholy cantorum byly provázeny značnými obtížemi, většinou byly podporovány různými donátory. Schola často měnila své působiště: z břevnovského kláštera se zpěváci stěhovali nejprve do Colloredo-Mansfeldského paláce, poté do barokní vily Norbertina, až nakonec zakotvili u premonstrátů na Strahově. Státní bezpečností řízená a plánovaná likvidace mnišských řádů na jaře 1950 ovšem znamenala konec i pro Scholu Cantorum.

Na podzim téhož roku přestoupil Jurkovič na pedagogické gymnázium, kde úspěšně odmaturoval v červnu 1952. Jeho první „štací“ v roli pedagoga bylo místo na základní škole ve Střešovicích. Po skončení dvacetiměsíční základní vojenské služby v roce 1956 se opět setkal se svým starým známým ze Scholy cantorum Miroslavem Venhodou, který ho přizval k účinkování v pěveckém sboru Noví pěvci madrigalů a komorní hudby, který tehdy právě zakládal. Tento smíšený komorní sbor se specializoval na interpretaci středověkých, renesančních a barokních sborů, nicméně na programu se objevovaly často i vokální skladby současných autorů (Eben, Bořkovec, Vycpálek aj). Ačkoli ve sboru působili zpěváci a zpěvačky z rozhlasu a pražských divadel, fungoval na amatérské bázi. Sbor často vystupoval doma i v zahraničí. Za svou desetiletou existenci nahráli jeho členové více než třicet desek nejen pro domácí Supraphon, ale i pro francouzské vydavatele Amadeo a Valois.

Dalším důležitým mezníkem Jurkovičova života bylo setkání se skladatelem Carlem Orffem. V roce 1964 nabídl Jurkovičovi Ilja Hurník (přední český propagátor Orffových metod) studium na Orffově institutu v Salzburku. Po úspěšném složení přijímacích zkoušek a získání stipendia zde Jurkovič dva roky studoval Orffovu revoluční didaktickou metodu výuky hudební výchovy dětí, která je založena především na aktivním zapojení dětí do výuky a rozvíjení jejich kreativity hudební, pohybové i řečové. Po skončení studia v roce 1967 se stal Jurkovič nadšeným zastáncem této cesty, propagoval ji mezi učiteli hudební výchovy po celé republice. V následujících letech také pro učitele pořádal letní kurzy v Chebu a Znojmě. Své zkušenosti v oboru vyučování hudební výchovy zúročil jako autor či spoluautor mnoha publikací (např. Instrumentální soubor na základní škole, Hudební nástroj ve škole, Živá hudba minulosti ve škole a další). V roce stého výročí narození Carla Orffa (1995) stál také u založení České Orffovy společnosti, v letech 1995–2001 byl jejím předsedou.

V roce 1967 se sbor Noví pěvci madrigalů a komorní hudby transformoval v profesionální těleso a začal vystupovat pod novým názvem Pražští madrigalisté. Jurkovič byl jediným ze starého souboru, kdo byl ochoten riskovat a profesionalizovat se. Jurkovič ve sboru nejen zpíval, ale hrál i na celou řadu historických nástrojů. Ve sboru působil deset let do roku 1977, kromě jiného i jako zástupce šéfa Miroslava Venhody. V roce 1974 se Jurkovič oženil s učitelkou Ivou, roz. Rybákovou. Spolu vychovali její dceru z prvního manželství Zuzanu, v roce 1975 se manželům narodila dcera Barbora.

Koncem šedesátých let začal Jurkovič pravidelně spolupracovat s Československým rozhlasem. Připravoval pro něj pořad Zazpívejte si se mnou, Jednalo se o osm pětiminutových pořadů měsíčně, ve kterých vždy zazněla lidová písnička interpretovaná dětským sborem, doprovázená komentářem a návody k muzicírování. Dále vytvořil seriálové hudebně slovesné pořady Endeje vendeje a Čarohrátky. Jurkovičovu tvorbu pro děti reprezentovalo i vedení hudební části dětského časopisu Sluníčko (1987–1990), kde publikoval své vlastní písně a úpravy lidových písniček. Pracoval i pro Československou televizi při natáčení hudebních pořadů pro děti. Další významnou Jurkovičovou aktivitou byla a je spoluúčast při tvorbě pořadů uváděných ve vinárně Viola, ke kterým komponuje hudební doprovod. Herci a muzikanti jsou tu často rovnocennými partnery, hudba je tedy nedílnou a

důležitou součástí programu, nikoli jen nepříliš významným doplňkem představení, jak bývá u těchto typů umělecké produkce zvykem. S režisérem a dramaturgem Vladimírem Justlem (1928–2010) připravil například představení: Vita Caroli (s herci Janem Kačerem a Ninou Divíškovou), Barokní poezii (přednášel Radovan Lukavský), vánoční pořad, v němž byly propojeny latinské a české zpěvy, Byla cesta, byla ušlapaná, kombinovaný večer staročeské poezie (Pavel Soukup), Legendy o sv. Kateřině (Václav Voska) a mnohá další, celkem více než dvacet různých pořadů s četnými reprízami. K poezii měl Jurkovič vždy blízko, již na střední škole si oblíbil především českou poezii, později ji sám psal a překládal verše ruských a německých básníků.

Po skončení činnosti u Pražských madrigalistů v roce 1977 se Pavel Jurkovič rozhodl vrátit se za katedru. Nastoupil do ZŠ Umělecká v Praze 7, kde působil dalších dvacet let a přispěl k rozšíření výuky hudební výchovy na této škole. Založil tu systém školy s rozšířenou výukou hudební výchovy, kde každá hudební třída vytvářela přirozený pěvecko-instrumentální ansámbl, který i dějiny hudby prožíval prakticky na prezentaci hudebně historických etap, neboť všichni žáci byli vedeni k vokálním i instrumentálním dovednostem. Tato nová cesta hudební výchovy dětí se praktikuje na této škole dodnes. Mnozí absolventi těchto hudebních tříd provozují hudbu profesionálně, pro ty ostatní je samozřejmou součástí jejich života, což je smyslem a cílem této hudebně výchovné cesty. Budiž svědectvím jeho lokálního vlastenectví i více než dvacetiletá spolupráce se soubory Radost a Pueri gaudentes, které jsou v Praze 7 doma a pro něž vytvořil celou řadu kompozic a patřil k jejich kmenovým autorům.

Pavel Jurkovič je držitelem mnoha cen, jejichž udělení vyplynulo z celoživotní práce v oblasti hudby a rozvoje hudební vzdělanosti. Z nejvýznamnějších lze jmenovat ocenění Orffovy nadace Pro Merito (1995), Výroční cenu Československého rozhlasu za tvorbu pro děti (1980), Cenu České hudební rady za iniciativní počiny v hudební výchově (1996) či Cenu Společnosti pro vědu a umění (2006). Titul čestného občana Prahy 7 obdržel v roce 2005. Vzpomínky na svůj život s hudbou, setkání s mnoha významnými umělci druhé poloviny dvacátého století a svůj pohled na muziku představil ve vzpomínkové knize Otvírání paměti – Obrázky na plátně času, kterou vydalo nakladatelství Karolinum v roce 2005, a svůj názor na hudební výchovu prezentoval v knize Na cestách k hudbě, vydané u téhož nakladatelství v roce 2006. Pro rok 2011 připravuje nakladatelství Portál dvě publikace: Jak počítají kořata – Jurkovičovy písničky pro děti na verše Jiřího Žáčka a knížku rad, zkušeností a receptur pro „školu i dům“ Od výkřiku k písničce o hudební výchově dětí od narození po vstup na základní školu.

<https://www.praha7.cz/pruchod-stromovka>